

Datu apstrādes princips – datu minimizēšana Datu glabāšanas ilgums

Guntars Krasovskis
LPS padomnieks IT jautājumos

LPS, 2018.gada 14.novembris
LPS Veselības un sociālo jautājumu tīkla sanāksme

Regula

II nodaļa – Principi

5. Pants Personas datu apstrādes principi

1. Personas dati:

.....

c) ir adekvāti, atbilstīgi un ietver tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkos (“**datu minimizēšana**”)

Minimizēšanas princips

- Proporcionalitātes princips
- Adekvātuma princips
- Samērīguma princips

Būtība

Datu minimizēšanas būtība ir noskaidrot minimāli nepieciešamo datu apjomu un apstrādes apmēru, lai sasniegtu iepriekš noteiktos nolūkus:

- Nolūks
- Alternatīvas
- Tehniskie risinājumi

Datu minimizēšana atsevišķiem nolūkiem

- *Datu glabāšana rezerves kopiju vajadzībām*
- *Dokumenti, kas satur datus ar dažādiem dzēšanas termiņiem*
- *Dokumentu ar paplašinātu datu apjomu saņemšana*
- *Datu apstrāde – starp iestādēm, starp amatpersonām*

Piemērs

Vai datu minimizēšanas kontekstā, norādot ievācamo datu apjomu, formulējums “kas nepieciešami lēmuma pieņemšanai” vai “kuriem var būt nozīme lietā” būtu uzskatāms par pietiekamu? Datu vākšanas nolūki. Vai katram datu vākšanas nolūkam jābūt konkrēti noformulētam un norādītam? Varbūt tas var izrietēt no normatīvā akta vai arī iestādes mērķa un funkcijām kopumā?

Piemērs

Datu minimizēšana – ja normatīvā akta mērķis ir identificēt personu un tiek prasīts vārds, uzvārds un personas kods – vai var samazināt ievācamo personas datu apjomu, piemēram, pilna personas koda vietā tiek prasīta tikai tā pirmā puse vai arī dzimšanas dati? Vai ir pamatoti prasīt pilnu personas kodu (citviet arī personu apliecinoša dokumenta numuru) un kādam mērķim šādas informācijas ievākšana būtu pieļaujama, ņemot vērā datu minimizēšanas prasības)? Personas dati ielu tirdzniecības atļaujai. MK noteikumu Nr.440 “Noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību, un tirdzniecības organizēšanas kārtību” 15.1. apakšpunktā ielu tirdzniecības atļaujas saņemšanai ir paredzēta personas datu (vārds, uzvārds un personas kods) iesniegšana. Jautājums: Kā būtu vērtējama šo normu atbilstība Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasībām? Vai būtu iespējams no fiziskajām personām pieprasīt arī mazāku datu apjomu, piemēram, vārdu, uzvārdu un dzimšanas datumu.

Datu glabāšanas ilgums - pamatprincipi

1. Jūs nedrīkstat glabāt personas datus ilgāk, nekā tas nepieciešams
2. Jums ir jādomā par - un jāspēj pamatot - to, cik ilgi glabāt personas datus
3. Ja vien iespējams, jums jānosaka standarta glabāšanas termiņus
4. Jums arī periodiski jāpārskata jūsu rīcībā esošie dati
5. Jums rūpīgi jārēķinās ar jebkādiem izaicinājumiem saistībā ar datu saglabāšanu.
6. Jūs varat saglabāt personas datus ilgāk, ja jūs tos glabājat tikai sabiedrības interešu arhivēšanai, zinātniskiem vai vēsturiskiem pētījumiem vai statistikas mērķiem, ja vien ir ieviesti atbilstoši tehniski un organizatoriski pasākumi (piemēram, anonimizācija, šifrēšana u. c.).

KontROLSARAKSTS

- ☐ Mēs zinām, kādi personu dati mums «pieder» un kāpēc mums tie nepieciešami
- ☐ Mēs rūpīgi apsveram un varam pamatot to, cik ilgi mēs glabājam personas datus
- ☐ Mums ir politika ar standarta glabāšanas periodiem
- ☐ Mēs regulāri pārskatām un aktualizējam informāciju
- ☐ Mums ir piemēroti procesi, lai izpildītu personu lūgumus dzēst datus, saskaņā ar "tiesībām tikt aizmirstam"
- ☐ Mēs skaidri definējam personas datus, kas mums jāglabā, lai tos izmantotu sabiedrības interesēs: arhivēšanā, zinātniskiem vai vēsturiskiem pētījumiem vai statistikas vajadzībām

Kas jauns saistībā ar Regulu?

Galvenais uzsvars - jūs nedrīkstat glabāt datus ilgāk, nekā nepieciešams

Praksē tas nozīmē:

- Jābūt noteiktiem termiņiem datu glabāšanai;
- Jābūt atrunātai kārtībai kā rīkoties , ja kāda persona lūdz izdzēst savus datus,

Kāds ir uzglabāšanas ierobežošanas princips?

5. panta 1. punkta e) apakšpunktā teikts:

tiek glabāti veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju, ne ilgāk kā nepieciešams nolūkiem, kādos attiecīgos personas datus apstrādā; personas datus var glabāt ilgāk, ciktāl personas datus apstrādās tikai arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēstures pētniecības nolūkos, vai statistikas nolūkos saskaņā ar 89. panta 1. punktu, ar noteikumu, ka tiek īstenoti atbilstoši tehniski un organizatoriski pasākumi, kas šajā regulā paredzēti, lai aizsargātu datu subjekta tiesības un brīvības (“glabāšanas ierobežojums”);

- pat ja jūs uzkrājat un izmantojat personas datus taisnīgi un likumīgi, jūs nevarat tos glabāt ilgāk, nekā tas ir nepieciešams
- GDPR nenosaka konkrētus laika ierobežojumus dažādiem datu veidiem

Kāpēc uzglabāšanas ierobežojums ir

- Ja Jūs ievērojat datu minimizācijas un precizitātes principus, tas mazina riskus, ka jūs izmantosit šādus datus kļūdas dēļ, kaitējot visām iesaistītajām pusēm
- Atcerieties, ka jums ir jāatbild arī uz jautājumiem par piekļuves pieprasījumiem attiecībā uz visiem jūsu rīcībā esošajiem personu datiem. Tas var būt sarežģītāks process, ja vecos datus uzglabā ilgāk nekā nepieciešams

Vērā ņemamie faktori datu glabāšanai

- Dati, kas jāglabā balstoties uz normatīvajos aktos noteiktajām prasībām
- Izvērtēt: vai dati nepieciešami pakalpojumam, kurš aizvien ir aktuāls
- Legitīmas intereses (rezerves kopijas, pierādījumi lēmumu pieņemšanā u.t.t.)

Paldies!